

VPAD V ANGLIJO V PETEK ZVEČER

Več sto ladij pripravljenih za prevoz vojaštva in orožja

General von Brauchitsch nasprotoval privotnemu Hitlerjevemu načrtu za vpad v Anglijo

Kot poroča uradni list francoske vlade v Grenoble "Le Petit Dauphinois", so diplomatski krogi v Švici izvedeli, da je bil napad 600.000 nemških vojakov zaradi nespornosti v vrhovnem poveljstvu odložen.

List pravi, da so Nemci zbrali več sto ladij za napad.

Vrhovni nemški poveljnik general Walter von Brauchitsch in nekaj njegovih generalov je bilo proti prvotnemu načrtu, da se prične vpad v Anglijo v noči od 9. do 10. julija, ker so bili mnenja, da bi se napad po prvotnem načrtu ponesrečil.

Kot pravi list "Le Petit Dauphinois", sestoji nemško brodovje, ki je pripravljeno za vpad v Anglijo, iz nemških in vjetih francoskih, belgijskih in holandskih potniških in tovornih parnikov, ribiških ladij, bark n vlačilnih čolnov. Zasidrane so ob celnem obrežju od Bergena na Norveškem, pa do Bresta v Franciji.

Spremljevalne bojne ladje, lahke topničarke, podmornice, pobiralci min in napadalni aeroplani so bili pripravljene, ko je von Brauchitsch stopil pred Hitlerja in mu odsvečeval. Šef generalnega štaba general Wilhelm Keitel je zagovarjal prvotni Hitlerjev načrt, navzlic temu pa je Hitler vpad odložil, da prouči nasprotujoče nasvete.

Brauchitsch je povdarjal, da pobiralci min ne bi očistili morske ožine, vsled česar bi mogoče bili izgubljeni dve tretini armade in samo 200.000 vojakov ne bi moglo uničiti angleških utrd in angleške armade.

Isto poročilo tudi pravi, da je bilo tudi italjansko vrhovno armadno poveljstvo proti načrtu.

Vsled tega je Hitler odločil, da se Keitelov načrt nekoliko izpremeni in da se prične z vpadom v petek ponoči, ako bo vreme ugodno.

Dež ovira operacije aeroplanov

Navzlic dežju so angleški letalci bombardirali razne kraje v Nemčiji, Holandski, Belgiji in severni Franciji, toda v mnogo manjši meri kot prejšnje dni. Tudi angleški letalci na domači fronti so imeli primeroma miren dan, kajti priletelo je le malo nemških aeroplanov. Pri vsem tem pa sta

0 3. terminu

Ob zaključku svojega govora je predsednik demokratske konvencije senator Barkley o tretjem terminu predsednika

bila nad Rokavskim prelivom izstreljena dva Junker bombnika ter eden Heinkelov aeroplan ob severovzhodnem obrežju.

Vprašanje o preselitvi angleških otrok

Ker je angleška vlada sklenila, da počaka s pošiljanjem otrok v Kanado, Združene države in angleške dominije, je v poslanski zbornici nastal vihar. Toda varuh državnega počata Clement R. Attlee je poslancem pojasnil zadevo ter rekel, da admiraliteta ne more dati na razpolago bojnih ladij za spremstvo parnikov. Pri tem je omenil parnik Arandora Star, ki je vozil v Kanado nemške in italjanske vojne ujetnike in ki ga je torpedirala nemška podmornica ob severni obali Irske. Vsled tega je rekel Attlee, da vlada ne more prevzeti odgovornosti za prevoz otrok, ako za varstvo ni bojnih ladij. Komaj pa je Attlee končal, so poslanci pričeli protestirati in so dolžili vlado, da je dovolila bogatašem spraviti otroke na varno, delavci pa morajo svoje otroke obdržati pri sebi sredi nevarnosti, da bodo postali žrtve nemških zračnih napadov.

Fordov vnuk se je poročil

V Southampton, L. I., se je v soboto poročil sin Edsela Forda z Anne McDonald. Poročne obrede je izvršil monsignor Fulton J. Sheen, kateri je tudi ženina pripravil za prestop iz protestantske v katoliško cerkev. Mladem paru je poslal papež svoj blagoslov.

Državljanom ni treba potnih listov

Tistim ameriškim državljanom, ki potujejo v Kanado ali v Mehiko na obisk, ni treba imeti ameriških potnih ali rojstnih listov. Priselniškim agentom pa precej olajšajo delo, če imajo pri sebi kakšno izkaznico, avtomobilsko licenco, social security izkaznico ali kaj sličnega.

Roosevelta podal naslednjo izjavo:

In sedaj, prijatelji, imam še dodatno izjavo glede predsednika Združenih držav.

Jaz in mnogi drugi ožji prijatelji predsednika smo dolgo vedeli, da ne želi zopet kandidirati. Vedeli smo tudi, da ni izvajal nikakega vplva na izvolitev delegatov ali pa na mnenje delegatov na tej konvenciji.

Nocoj pa na izrecno predsednikovo željo hočem to pojasniti konvenciji. Predsednik ni nikdar želel in tudi sedaj ne želi ostati na svojem mestu kot predsednik, ali pa biti kandidat za ta urad, ali pa da bi bil nominiran za ta urad.

Z vso resnostjo in odkritostjo želi pojasniti, da so delegati na tej konvenciji prosti, da glasujejo za kateregakoli kandidata.

To je poslanica, katero vam nocoj prinašam od predsednika Združenih držav na podlagi njegove besede.

Majna zahtevala svoj tribut

V Sonman majni je bilo usmrčenih 63 premožarjev. — Majna je v bližini Johnstowna v Pennsylvaniji. — Plin je povzročil eksplozijo.

Šest milj vzhodno od Johnstowna (v Johnstownu je tudi velika slovenska naselbina) leži naselje Sonman, kjer ima Koppers Co. svojo majno, v kateri pokljejo mehki premog. Sonman ima kakšnih štiristo prebivalcev.

Včeraj je bilo poročano, da je nastala v majni velika eksplozija, ki je zahtevala dosti življenj.

Zjutraj so se vršili pred majno pretresljivi prizori. V velikem nalivu, med bliskom in treskom so prinesli reševalci iz majne trinšestdeset trupel.

Triinšestdeset premožarjev je postalo žrtev eksplozije, ki se je završila v ponedeljek.

Dasi je vodstvo Koppers naznanilo, da so najdene vse žrtve najhujše eksplozije, kar se jih je pripetilo v zadnjih desetih letih v pennsylvanskem okrožju mehkega premoga, reševalci še vedno iščejo in stikajo po rovih, hoteč dobiti še kakšno nadaljno žrtev. Nekatera trupla so sezgana do ne-spoznanja. Samo enoidvajset mož se je rešilo.

Kompanija je uvedla preiskavo ter trdi, da je skočila i-

IMENOVANJE KNOXA in STIMSONA

Senat je s 66 proti 66 glasovom potrdil col. Frank Knoxa za mornariškega tajnika, Knox izdaja v Chicagu več časopisov ter je bil leta 1936 republikanski podpredsedniški kandidat.

Poleg Knoxa je pozval predsednik v svoj kabinet nadaljnega republikanca, namreč Henryja L. Stimsona, ki je bil vojni tajnik za časa Taftove in državni tajnik za časa Hooverove administracije. 72letnega Stimsona je imenoval predsednik za vojnega tajnika. Njegovo imenovanje je odobril senat s 56 proti 28 glasovom.

Zgodovinarjeva napoved

Znani zgodovinar in pisatelj Emil Ludwig, ki je pred leti pobegnil iz Nemčije ter je sedaj v Californiji, pravi: — Hitler se bo upropastil v Evropi po izbruhnila revolucija. Iz splošne zmede se bodo rodila Združene države Evrope.

Tajfun na Koreji

Strašen tajfun je obiskal korejsko mesto Keijo. 52 oseb je bilo usmrčenih, 500 ranjenih. Tajfun je porušil sto mostov. Največ oseb so poškodovale ruševce se hiše.

Hitlerjevi mirovni pogoji

Iz Rima prihaja poročilo, da so diplomatski krogi izvedeli, da Adolf Hitler sestavlja trojni mirovni načrt, ki ga bo ponudil Angliji, ki se bo izognila uničevalnemu napadu, ako načrt sprejme.

Neko diplomatsko poročilo iz Berlina pravi, da bo Hitler svoje mirovne pogoje stavil v nekaj dneh.

Italjanski vnunji minister grof Galeazzo Ciano se pripravlja, da gre v Berlin, še predno bo Hitler imel svoj govor, da se v Mussolinijevem imenu dogovori s Hitlerjem glede pogojev.

Po privatnih poročilih iz Berlina bo Hitler stavil Angliji naslednji mirovni načrt:

1. Splošna poravnava v kontinentalni Evropi.
2. Nemčiji morajo biti vrnjene kolonije, ki jih je od nje dobila Anglija po svetovni vojni.
3. Gospodarska obnova Evrope.

Angliji bo najbrže tudi poročena vloga posredovalke med državami z zlato valuto in državami v svetovni gospodarski poravnavi. To pomeni, da bo Anglija po mirovni pogodbi posredovala med državami, ki imajo zlato valuto, kakor so n. pr. Združene države, in državami, ki imajo le majhno zalogo zlata, ali pa sploh nobenega zlata. Ker imajo Združene države dve tretini svetovnega zlata, bodo pri gospodarski uravnavi Evrope imele važno besedo. Kakor pa pravijo vesti iz Berlina, bo morala Anglija ostati izven politike kontinentalne Evrope.

Hitler je 6. oktobra v državnem zboru predlagal konferenco vesilil za poravnavo vseh evropskih sporov. Medtem se je marsikaj izpremenilo in marsikatera država je prišla pod nadoblast Nemčije in je ostala samo še Anglija kot velisila nasprotnica Nemčije.

Onstran morja...

NEMCI BODO PORUŠILI LONDON

V odgovor na izjavo Winston Churchilla, da bodo Angliji branili London do zadnjega in če ga Nemci tudi poružijo in proušijo, je prišel iz Berlina odgovor, da so Nemci pri volji vstreti Churchillovi želji.

Nek visok nemški častnik je rekel, da bodo vsled Churchillove izjave Nemci smatrali London za "odprto mesto", vsled česar je izpostavljeno bombardiranju. Nemci so Parizu prizanesli, ker je francoska vlada razglasila mesto za odprto.

"Churchill se je izrazil," je rekel nemški častnik, "da bodo v Londonu do zadnjega branili ulice za ulice; dobro: London za nas ni več odprto mesto in ga moremo poljubno bombardirati."

Volitve v baltskih državah

Tri baltske države Litva, Letska in Estonka so imele v nedeljo in ponedeljek državno zbornske volitve. Poleg državnih zastav je tudi povsod vihrala sovjetska zastava s srpom in kladivom.

Postavljeni so bili kandidati samo ene stranke, kandida-

ti, ki so za vključitev države v unijo sovjetskih socialističnih republik.

Luksenburška vladarica prihaja

Velika vojvodinja Charlotte Adelogude, vladarica Luksemburga, je poslala v Združene države svojo družino z ameriško križarko Trenton.

Ameriška vlada je dovolila to prednost, ker se zmirom priznava veliko vojvodinjo kot vladarico Ameriki prijazne države.

Velika vojvodinja je iz vladarske hiše Nassau, kot je holandska kraljevska hiša.

Stara je 44 let ter vlada Luksenburški od leta 1918, ko se je vojvodskemu prestolu odpovedala njena sestra velika vojvodinja Marija Adelajda.

Velika vojvodinja Charlotte Adelogude se je leta 1919 poročila z Bourbon-parmskim princem Feliksom, s katerim ima 6 otrok v starosti od 9 do 18 let. Družina je v maju zbežala pred Nemci in se je od tedaj nahajala v severni Franciji.

Ker je izvršila križarko Trenton službeno dobo v evropskem vodovju, je bila namenjena nazaj v ameriško pristanišče.

O FRANCOSKI PROGI

V ponedeljek je newyorško časopisje prineslo vest, da bo Francoska parobrodna družba v New Yorku v soboto prenehala svoje poslovanje. Takoj zatem pa je ravnatelj newyorškega urada Henri Morin de Linelays to vest zanikal. Priznal pa je, da je prejšnji teden družba odpustila 30 svojih uslužbencev, ker hoče zmanjšati njih število.

"Število uslužbencev hočemo zmanjšati," je rekel, "toda svojih uradov ne bomo zaprli. Francoska progja je izpolnila vse svoje obveznosti in jih bo izpolnjevala tudi še dalje. 150 mornarjev bo še dalje ostalo na Normandie, poleg tega bodo dobivali po \$5. na me-

Delavske vesti:

Odpuščeni delavec toži "WPA postavu"

Nova postava določa, da morajo biti črtani s plačilnih seznamov WPA vsi inozemci, ki niso ameriški državljanji, in pa člani nemškega "bunda" oziroma komunistične stranke. Proti tej postavi se je pritožil neki 24 letni v Ameriki rojeni delavec, ki je bil odpuščen od WPA, ker je zahteval, naj mu vrnejo izjavo, katero je moral s prisego potrditi, da ni komunist ali član kakšne druge organizacije.

Njegov odvetnik pravi, da ta odredba ni v soglasju z ameriško ustavo, ker so vsled nje posamezniki preganjani oziroma oškodovani zaradi političnega prepričanja.

Sloga v delavskem gibanju

V Belj hiši upajo, da bo s pomočjo narodnoobrambnega programa dosežen cilj, po katerem ameriška javnost že dolgo stremi: sloga med ameriškim organiziranim delavstvom. Nad 10 milijonov delavcev pripada dvema organizacijama, ki ju doslej ni bilo mogoče pobotati.

Ameriška delavska federacija, Odbor za industrijalno organizacijo in Bratovščine železničarjev so obljubile sodelovati pri uspešnem završenju narodno-obrambnega programa.

Ta obljuba, — je bilo rečeno v Belj hiši, — vzbuja nado, da bo med delavstvom zavladala sloga.

Šestnajst delavskih voditeljev, zastopajočih vse tri delavske skupine, je potom Sidney Hillmana, člana predsednikove obrambne komisije, sporočilo:

Vam, gospod predsednik, kot voditelju velikega naroda, obljubljamo neomejeno pomoč pri izvrševanju narodno-obrambnega programa. Mi in naši člani bomo sodelovali do skrajnosti za vzajemne svobode in demokracije.

Predsednik tajnik Earle je rekel: — Tako upopolnega zagotovila ni Bela hiša dobila že dolgo let od ameriškega delavstva. Predsednik je bil sporočila zelo vesel. Po njegovem mnenju je to napoved zblizanja med CIO in AFL.

Delavski voditelji oproščeni

V petek zvečer so bili oproščeni štirje voditelji unije krznarjev, med njimi tudi znani organizator Ben Hold. Obtoženi so bili, da so tekem nekega procesa skušali vplivati na porotnike.

Pletilci stavkajo

Konci prejšnjega tedna je zastavkalo v New Yorku tisoč članov lokala 155. Knitgoods Workers unije, ki je v zvezi z International Ladies Garment Workers unijo (AFL).

Zahtevajo višje plače ter teden dni plačanih počitnic.

V slučaju potrebe jim bodo priskočili na pomoč še člani drugih lokalov. Dolgotrajna stavka bi povzročila gospodarjem velike izgube, kajti zdaj je čas za izdelovanje zimskih sveteljev.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sailer, President; J. Lupina, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Na celo leto vsilja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50.— Za New York na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.— Za tuzemstvo na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 2-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJSATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačane naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjavi, je namenjen za IZBOLJSANJE LISTA.

KANADA IN ZDRUŽENE DRŽAVE

V Zdrženih državah je precej ljudi, ki domnevajo, da si bo Kanada v skrajni sili po iskala zavetja v naročju Zdrženih držav.

Pogled na zemljevid marsikoga prepriča, da tvorijo Zdržene države in Kanada zemljepisno celoto in da bi bila ena sama država, razprostirajoča se med Rio Grande in skrajnim severom, nekaj povsem naravnega.

Z ljudmi teh nazorov pa Kanadčani nikakor ne soglašajo. Še danes, ko teče Angliji takorekoč voda v grlo, je vsa Kanada trdno prepričana, da Nemčija pod nobenim pogojem ne more Anglije premagati.

Če bi se pa nazvilo temu zgodilo nekaj nemogočega, če bi bil angleški kralj prisiljen pobegniti na to stran Atlantika, bi postala Kanada novo središče angleškega imperija in bi nadaljevala borbo.

In če bi bila državoprapna zveza med Kanado in Zdrženimi državami neobhodno potrebna, bi se po mnenju Kanadčanov ne završila v smislu, da bi postala Kanada del Zdrženih držav.

V tem slučaju bi se ustanovila nekakšna "anglosaška unija", ki bi sprejela vase tudi druge dele Anglije, vsled česar bi bila v novi državni tvorbi zmanjšana premoč Zdrženih držav.

Kanadčani uvažujejo svojo veliko južno sosedo, o zvezi z njo pa nočejo ničesar slišati, kar je povsem umevno.

Med Kanado in Zdrženimi državami je staro prijateljstvo.

Prav do zadnjega je bilo dovoljeno Kanadčanom brez potnih listov hoditi v Zdržene države in Amerikancem brez ovir obiskovati Kanado.

Na tisoče in tisoče milj dolgi meji med Atlantikom in Pacifikom ni med obema državama niti ene utrdbe, carinski predpisi so komaj prišli v poštev, in kanadski denar ima skoro isto veljavo kakor ameriški.

Navzlic vsemu temu pa Kanada pod nobenim pogojem ne bo bita popolnoma odvisna od Washingtona in New Yorka.

Zdaj je v Kanadi osredotočeno vse zanimanje na vojno, pred vojno so pa Kanadčani, če so le imeli priliko, na dolgo in široko razpravljali o izjavi, ki jo je bil pred nekaj leti podal ameriški predsednik Roosevelt.

Roosevelt je namreč rekel, da Zdržene države nikakor ne bodo mirno gledale, če bi katerakoli sila skušala vdreti v Kanado.

Čim nižje lega črna senca nemškega narodnega socijalizma na Evropo, tembolj živo prihajajo Kanadčanom v spomin Rooseveltove besede.

Teh njegovih besed pa v Kanadi nikakor ne tolmačijo v prijateljskem smislu. Kanadčani se namreč dobro spominjajo, da je začela prejšnje generacije v Washingtonu marsikaj padla beseda o aneksiji Kanade.

Ker je začela Kanada graditi svoje lastno brodogradnjo in se brezprimerno oboroževati, postaja čedalje jasnejše, da se skuša postaviti na svoje lastne noge za slučaj, da bi se Angliji kaj zgodilo, česar noben Kanadčan ne želi.

In izjave v poslanski zbornici v Ottawi jasno pričajo, da pod nobenim pogojem ne sme zavladati položaj, ki bi utegnil zamikati Zdržene države, da bi vzele Kanado v svoje "varstvo" in pod svojo "zaščito".

Orožnik je napisal knjigo o sločinu.

Iz Sreznike Mitrovice poročajo: — Gotovo je temu in obojemu še v spominu roparski umor, ki sta ga v vasj Brežiku-Laminčih izvršila sločinca Mikhaljo Tomič in Gjorgje Sovilj. Pobila sta šest članov družine kmeta, Mihajla Lakića. Preiskava je bila poverjena orožniškemu naredniku vodniku Milanu Goronji, ki je svojo nalogo uspešno dovršil. Nabralo se mu je toliko gradiva, da je napisal popisnik in grozoviti sločin in posebnih knjigi, katero je zdaj dovršil. Knjiga je ilustrirana in navedebo so došla stvarca. Naslov knjige je "Kro-

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Cerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Kujigarai. Slovénia Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

vava sekira, ker sta oba morila pobila družino s sekirama. Narednik Milan Goronja slušuje zdaj v Romi.

Primorske Vesti

TEŽKA NESREČA PRI KOZINI.

Nedavno se je zgodilo v gozdu blizu Kozine težka nesreča. Vseled eksplozije projektila. Ko sta 11-letni Bertrand Štupar in 10-letni Benčič pala krave, sta našla in travi projektil. Dečka nista vedela, kako nevarno stvar imata v rokah, in sta se začela z njo igrati. Ko ga je Benčič zagnal ob kamen, je projektil eksplodiral. Deleci granate so ranili oba dečka po vsem telesu, tako, da sta obležala nezavečna na tleh. Močan pok je takoj opozoril ljudi, ki so stali v bližini, da se je zgodila nesreča. Poklicali so takoj avtomobil rešilne postaje iz Trsta, ki jih je odpeljal v tržaško bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da je Benčič čisto stanje najtežje. Benčič ima pretresene možgane, ima pa tudi veliko rano na čelu in rano na prsih. Iz glave so mu izvlekli delece granate. Štuparju je eksplozija pokvarila oko in ranila levo nogo. Za Benčiča so izjavili zdravniki, da je njegovo stanje zelo nevarno.

LETOS NI BILO MATURE.

Kakor je bilo že javljeno, so vse italijanske šole v Trstu končale to šolsko leto 15 dni prej, in to v zvezi z vojnimi pripravami, da so bili učenci s to uredbo zelo zadovoljni. Sedanji burni čas pa jim je prinesel še druge olajšave. Kakor poročajo, so vse srednje šole dobile odlok, da letos ne bodo mature. To pa ne bo šlo na škodo učencev, ki bodo dobili diplomu brez polaganja mature. Vse to spominja na nekdanje "kriegsmature" v bivši Avstriji.

MINERALNE VODE NA TRŽASKEM.

Julijska Krajina nima bogatih in pomembnih mineralnih vrelcev, kakor ostala sosed-

nja Slovenija. Vendar bi mogli našteti nekaj malo pomembnih termalnih in mineralnih vrelcev, ki imajo le omejen obseg, in ki so se nekaj izkoriščevali, seveda le v omejenem obsegu.

(Pri Krmini so izvori žveplene vode (šudenec Faet), ki nima skoro nikakega pomena. Pri Izoli so štirje izvori žvepleno-termalnih vod. Tudi v namem Trstu se nahaja nekaj vrelcev. Tak vrelce je bil na Lesnem trgu nekaj metrov pod morsko gladino. Močnejši izvirek se nahaja na trgu Vittorio Veneto in mineralna izvora je voda studenca Sv. Nikifora. Prav tako se nahaja mineralna voda na trgu Goldoni. Tudi pri Sv. Ivanu so l. 1922 našli posebno vodo, ki je silična vodi znanega vrelca v Fuggiju (Abruzzi).

SMERT.

V Rožni dolini pri Gorici je umrl gostilničar Peter Bačič, star nad 70 let. Bil je lastnik znane gostilne pri "Bači".

SLOVENSKA KNJIGA V GORIŠKI KNJIZNICI.

Državna knjižnica v Gorici se bo v teku leta 1940 pomnožila za 20.000 zvezkov. Med tem je za slovenske bralce važna zlasti slovenska skupina, ki bo obsegala vsaj 2.000 zvezkov. Glavni del slovenskega oddelka tvori učiteljska knjižnica bivše idrijske realke.

Goriški mesecnik "La vita isontina" piše o knjigah iz Idrije sledeče: "Dela bivše šolske knjižnice v Idriji že sama nudijo skoraj popolno sliko slovenskega slovstva in kulture od narodnega preporoda do novoromantičnega simbolizma. Sedaj dopolnjuje slovenski oddelke lepa vrsta periodijskih izdaj in leposlovnih in drugih del. To so dela vsega roda "mlade Slovenije" (Janežič, Jenko, Jurčić, itd) in skupine

sočrudnikov "Ljublj. zvona", ki je bil središče literarnega življenja do začetka katoliške revije "Dom in svet"; omenjeni sočrudniki so zlasti Levec, Tavčar, Kersnik, Mencinger, itd. Utejene so skoraj vse vrste vzgojnih, zabavnih in poučnih knjig "Družbe sv. Mohorja" v Celovcu in "Slovenske Matice" v Ljubljani.

V idrijski knjižnici je zgotopan velik del modernih slovenskih literarnih struj. Posebno mesto zavzemajo Cankar, Župančič, in simbolistični tokovi, ki so se uveljavili okoli "Doma in sveta." Koliko lepih slovenskih časnikov, kakor Kres, Veda, Čas, Dunajski zvon, Dom in svet, itd., bo lahko koristilo proučevalcem mlade in plodovite slovenske literature bolj kot katerakoli splošna razprava, ki združuje vse jugoslovanske kulture, različne po postanku, duhu in razvoju. Posebno Gorica se bo lahko posluževala slovenskega oddelka in istočasno se bo mogla ponašati, da je njena državna knjižnica edina v Italiji, ki ima popolno zbirko slovenskega leposlovja 19. in 20. stoletja. Medtem ko z zadovoljstvom beremo gornje izvajanje, priponinjamo, da je goriška državna knjižnica imela že prej precej slovenskih knjig in časopisov iz predvojnne dobe, katerih pa v katalogih ni bilo najti. Upamo, da bodo uvrščeni v novi slovan-ki oddelki ter da bodo tako čitajočemu občinstvu na razpolago.

NA SLEDI ZA ORNIM PREGOMOG.

Kakor znano, imajo v Idriji živo srebro. Znanost je ugotovila, da so v okolišju živosrebrne rude vedno sledovi srebra, zlata, bakra in tudi premoga. To značilnost najdemo tudi tukaj. Pred sto leti so kopalj za bakrom na Cerk-ljanskem pod Labnami in Rav-nami. Srebro so iskali pred dobrim desetletjem v bližini Slapa ob Idriji. Dela so pa opustili, ker je bil odstotek ruder prenizek. Pred nekaj dnevi so priobčili italijanski listi več, ki pa za donacine ni nikakva novost, da leže pod Sebreljskim hribom, Oblakovim vrhom in Vojskem v dolini Tribuše zakladi črnega premoga. V Stopniku, kjer se odepri od državne ceste po Idrijski dolini cesta v Šabrelje, vrtajo že več kot leto dni za premogom, toda brez posebnega uspeha. Najbrž primanjkuje potrebnih denarnih sredstev. Po časopisnih vesteh bo sedaj drugače, ker se je za zadevo začela zanimati državna oblast. Dobro bi bilo, če bi se iskanje obneslo in bi se odkrila ležišča črnega premoga, ki ga gospo-

Peter Zgaga

Preprostega človeka, ki je povabljen v kakšno "imenitno" družbo, bega skrb, kako naj se v taki družbi obnaša. Splošno pravilo je, naj se obnaša tako kot se obnašajo drugi, pa ga ne bo polomil. Tudi mene je mučila taka skrb, ko sem bil pred leti pri božji službi v pravoslavni cerkvi. Pa ni bilo nič hudega. Stal sem takrat, ko so drugi

darstvo tako krvavo potrebuje, pa tudi delavstvu bi ne bilo treba hoditi s trebuhom za kruhom.

IZ IDRIJSKEGA KOTA.

V Zgornji Kanomlji v Repitu so trebili po senožetih in treljenjem sežigali. Petletna Rozalka Erjavce se je po nepredvidnosti preveč približala ognju, tako da se ji je vžgala obleka. Zaradi opeklin je po nekaj urah izdihnila v idrijski bolnišnici.

V Gornji Kanomlji je umrl 82-letni Franc Gnjezda, znan pod imenom "striček."

Sovjetska Rusija bo udeležena na jesenskem beograjskem velesejmu.

Po vesteh z Beogradu bo Sovjetska Rusija razstavila na letošnjem jesenskem beograjskem velesejmu svoje blago, če bo trgovinski sporazum med njo in Jugoslavijo ugodno zaključen. Sovjetska Rusija bo baje zgradila na velesejmu poseben pavaljon.

NAZNANILO

Sedaj, ko se je vojna razširila tudi v Sredozemsko morje, je izgled tak, da, dokler ne bo miru, sploh ne bo mogoče importirati blaga iz Jugoslavije. Naznanjamo pa, da vsaj z nekaterim blagom smo se založili, dokler je bila še prilika. Med drugim je v prvi vrsti svetovno-sloven "Babovec" zdravilni čaj iz Ljubljane, pravi original

PLANINKA ČAJ

ki je zdravilo neprekosljive vrednosti pri obolenju želodca, ledvic, jeter ali črevesja. Urejuje zaprtje in neredno prebavo. Utrjuje kri in ženske ga posebno uspešno rabijo v prehodnih letih in drugih težkočah. Dobili smo sedaj še izredno veliko pošiljatev, toda vse nam je prišlo mnogo dražje kakor prej, zato smo primorani nekoliko zvišati ceno. Za nedoločen čas stane: 1 škatlja \$1.25, — 2 šk. \$2.40, — 3 šk. \$3.50. Pošto plačamo mi.

Tudi nekatero drugo blago je še v zalogi. Pišite po cenik. STEVE MOHORKO CO. 704 So. 2nd Street, Milwaukee, Wis.

5x - Wed's.

DARILNE POŠILJATVE v JUĢOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	---	\$ 2.30
200 DIN.	---	\$ 4.40
300 DIN.	---	\$ 6.50
400 DIN.	---	\$ 8.50
500 DIN.	---	\$10.25
1000 DIN.	---	\$20.—
2000 DIN.	---	\$39.—

V DINARJIH

100 LIR.	---	\$ 5.90
200 LIR.	---	\$11.50
300 LIR.	---	\$17.—
500 LIR.	---	\$28.—
1000 LIR.	---	\$55.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—

Vsled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York

stali in pokleknil takrat, ko so drugi poklekli.

Tako imenitno sem se postavil in rešil svojo nalogo, da so bili vsi okoli mene prepričani, da me je krstil pravoslavni pop, ne pa katoliški gospod Franc ob krstnem kamnu cerkve svete Barbare.

Vselej pa ne drži pravilo, da se je treba obnašati tako kot se drugih obnašajo. Dosti takih primerov nudi zgodovina, pa tudi vsakdanje življenje.

Naj navedem en sam primer:

Nekoč je bil povabljen v Be-lo hišo, sam ne vem, zaradi kakšne zasluge, ubogi uradnik. Silno je bil vesel tega odlikovanja, toda skrbelo ga je, kako se bo obnašal.

Če bodo dali kaj jesti, — mu je svetovala modra žena, — se pri mizi in jedi tako ravna, — kot se ravnao drugi.

Predsednik Coolidge mu je prijazen stisnil roko in ga povabil rekoč:

— Baš prav ste prišli. Bova pa malo zajtrkovala in se potem o čem pogovorila.

Služabnik je postavil na mizo dva mala krožnika, dve skodelci, dve žlici, posodo s kavo in posodo z mlekom ter krožnik lepo zapečenih zemlje.

Bo že šlo nekako v božjem imenu, — si je mislil uradnik, — tako bom storil kot bo storil on.

Coolidge je bil pa čudaški in redkobesedni človek.

Vzel je krožnik in ga na drobno posul s sladkorjem. Obiskovalec se ni mogel načuditi in je storil isto.

Nato je zliz Coolidge na krožnik par kapljice kave in precej mleka. Obiskovalec je storil istotako. Coolidge je premešal sladko tekočino s prstom.

Presneto ima čudne manire, — si je mislil obiskovalec. Pa kaj je hotel: tudi on je s prstom premešal tekočino na krožniku.

Coolidge je vzel pol žemlje ter jo nadrobil v mlečno kavo na krožniku. Gost seveda tudi.

Coolidge je vzel krožnik, ga položil na tla in zaklical: — Pussy! Pussy!

Iz kota je planila velika bela mačka ter z velikim tekom požrla svoj vsakdanji zajtrk.

Kaj je storil preseženi obiskovalec, pa poročilo ne omenja.

Pametni hoče vse prepričati, premeteni vse pregovoriti, brezobzirni pa vse prekricati.

Marsikatera mlada lepota je vsa zaljubljena v svoj nov avtomobil.

To je ponoven dokaz, kako stroj izpodriva človeka.

Uredniki velikih listov so skrajno nervozni in nič kaj prijazni ljudje. Časniški poročevalci morajo pred njimi dosti prestati.

Pojdite, — je rekel urednik, — k kandidatu, ki ga naš list napada in skušajte zvedeti od njega, kaj misli o naših napadih.

Poročevalec se je le nerad odpravil, kajti kandidata je bil znan še kot večja surovina kakor urednik.

Pol ure kasneje se je vrnil poročevalec razbitega nosu in podplutih oči v uredništvo. — Kaj je rekel? — ga je nahnul urednik. Poročevalec je molče pokazal na svoj obunukan obraz.

Vašega obraza ne morem natisniti v list. Povejte mi, kaj je rekel!

Tistega, kar mi je rekel, tudi ne morete natisniti, — je odprnil poročevalec.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

KANADSKE BOLNIČARKE DOSPELE V ANGLIJO

Skupina kanadskih bolničark Rdečega križa, ki so ravno do spele v Anglijo. — Prideljene bodo bolnišnicam, v katerih se zdravijo kanadski vojaki.

DELA VCI SO SE POGODILI S TECK-HUGHES MINES V KIRKLAND LAKEU

Višje plače zaenkrat ne bodo dobili, pač pa šele po nekaj mesecih, ko se bodo razmere spremenile. — Posredovalni odbor je uverjen, da je zadovoljno rešil nalogo.

Ko so delavci pri Teck-Hughes najmah v Kirkland Lake začeli čedalje vztrajneje zahtevati višje plače in priznanje unije, je dominijski delavski departament imenoval poseben posredovalni odbor, ki se je takoj lotil dela in je (že vsaj navidez) pobotal naspotujoči si stranki.

Organizirani delavci niso prodrli s svojimi zahtevami. Plača jim namreč ne bo zvišana, unija jim bo pa priznana.

Namignjeno jim je pa bilo, da se bodo po šestih mesecih razmere najbrž spremenile, narkar bo zopet načeto vprašanje povišanja plač.

Predsedujoči sodnik W. M. Martin in zastopnik delavcev J. L. Cohen sta mnenja, da ni na razpolago dovolj razlogov, čemu bi kompanija ne priznala unije.

Po mnenju G. C. Batemana, kompanijskega zastopnika v posredovalnem uradu, je pa med upravo majne in unijskimi uradniki prevelik prepad, da bi bilo prostovoljno priznanje mogoče, dočim bi prisilno priznanje nikakor ne imelo dobrih posledic.

Nadalje je posredovalni odbor dodal, da so se mezde pri Teck-Hughes izza leta 1915 povišale za 77 odstotkov, življenski stroški so pa samo za 24 odstotkov dražji. Splošno pravilo je pa, naj bodo v majnerski industriji take mezde, da bo mogoče z njimi pokriti stroške za primerne življenske potrebščine.

Mezde pri Teck-Hughes so višje, — pravi odbor za poravnavo, — kot so bile kdajkoli v zgodovini majne in kot so v katerikoli ontarijski industriji, ki je podvržena delavski kompenzacijski postavi.

Glede mezd in življenskih stroškov se je odbor skliceval na statistiko 'Labour Gazette', ki pravi, da so se izza izbruhov vojne povišali življenski stroški za 3 ali 4 odstotke. Tedske mezde pri Teck-Hughes so

Zdaj je dobila za krzno dobra uršišca v Južni Ameriki, predvsem v Braziliji.

Mehika je naročila dosti suhih rib iz Norveške. V bodoče jih bo naročala iz Kanade.

Kršilci obrambne postave

V Norandi so aretirali enega jugoslovanskega podanika zaradi kršitve kanadske obrambne postave. Postavil so ga pod varščino 500 dolarjev.

Zaposlenje v vojnih industrijah

Kanadski delavski minister Norman McLarty je mnenja, da mora imeti kanadska vojna industrija vedno na razpolago dovolj izvežbanih delavcev.

Na zborovanju National Labor Supply Councila je bilo sklenjeno, naj v slučaju potrebe industrije, ki ne izdelujejo vojnih potrebščin, dajo gotovo število svojih izvežbanih delavcev na razpolago vojnim industrijam.

V National Labor Supply Councilu je pet zastopnikov industrij in pet zastopnikov delavstva.

Henri de Kerilis dospel v Kanado

V Ottawa je dospel Henry D. Kerilis, ki je bil ob času sklenitve premirja član francoske poslanske zbornice. V Kanado je odpotoval po naročilu francoskega generala C. de Gaulle, voditelja francoskega narodnega odbora v Londonu, ki namerava nadaljevati borbo proti Nemčiji.

Kerilis je oblečen v častniško uniformo francoske zračne sile. Petainova vlada v Vichy ga je hotela aretirati, češ, da je širil o francoski vladi nerresnične vesti.

PREOSNOVA KABINETA

Kanadski ministrski predsednik Mackenzie King je temeljito preosnoval svoj kabinet.

Angusa L. MacDonalda, dosedanega ministrskega predsednika Nove Škocije, je imenoval za mornariškega obrambnega ministra.

MacDonaldovo mesto je novo. Zdaj so vsa tri kanadska obrambna ministrstva v rokah veteranov iz svetovne vojne. Druga dva sta polkovnik J. L. Ralston, obrambni minister, in major C. G. Power, zrakoplovni minister.

Polkovnik W. Mulock je postal generalni poštni mojster, polkovnik Colin Gibson pa minister za narodne dohodke. I. L. Hsley, ki je prej vršil njegovo službo, je postal finančni minister.

J. G. Gardiner, ki mu je poverjeno novo ministrstvo za narodno vojno službo, bo obdržal poljedelsko ministrstvo.

Kanadska letalca usmrčena

Iz Dartmoutha v Novi Škociji poročajo, da sta se pri letalskih manevrih smrtno ponesrečila člana kraljeve kanadske zrakoplovne službe, častnik J. J. Latonde in korporal M. J. Armitage. Letalo je padlo v pristanišče Halifax in se takoj potopilo.

FORD BO DELAL ZA KANADSKO VLADO

Tovarna v Windsorju bo izdelovala predvsem oklopne avtomobile. — Za razširjenje in izboljšanje tovarne bodo potrošili 700 tisoč dolarjev.

Wallace R. Campbell, predsednik Fordove organizacije v Kanadi je naznanil, da bo začela Fordova tovarna v Windsorju, kakorhitro bo razširjena in preurejena, izdelovati vojaške potrebščine za kanadsko vlado.

Za razširjenje tovarne, nove stroje in druga izboljšanja bodo potrošili 700 tisoč dolarjev.

Celo razširjenje in preureditve je bilo poverjeno Canadian Bridge Compy ny Windsorju.

"Predvsem bomo izdelovali" je rekel Campbell. "posebne oklopne avtomobile, na katerih bodo montirane strojnice. Spočetka jih nameravamo izdelati najmanj petdeset na teden. Tovarna bo pa izdelovala tudi druge vojaške potrebščine in sicer za angleško vlado."

KANADA IZNIKUJE NEMŠKO IZJAVO

Kanadski mornariški minister pravi, da francoska križarka "Bertin" ni "všla". — Ko je odplula, se je Francija nahajala še v vojni z Nemčijo.

Nemci so trdili po radio, da je francoska križarka "Emile Bertin" ušla angleški mornariški patrolji izpred Halifaxa ter dospela v Martinique.

To nemško trditev je zavrnil kanadski mornariški minister Angus L. MacDonald z besedami: — Nemci trdijo nekaj neresničnega. Resnica je namreč, da je ta zavezniška križarka odplula iz enega prijateljskega pristanišča v drugo prijateljsko pristanišče.

POTOVANJE V KANADO IN NAZAJ.

Zadnje čase so Združene države uvedle zelo stroge odredbe glede prihoda tujcev v deželo in so bile vsled tega razširjene vesti, da bodo imeli tudi državljani mnogo sitnosti hoditi v Kanado in se zopet vrniti. Toda kar zadene ameriške državljane pri vrnitvi iz Kanade ne bodo imeli nikakih težkoč kajti državni departament niti ne zahteva, da imajo za obisk v Kanadi in za povratek potni list. Zadostuje jim vsaka listina, iz katere je mogoče dognati identiteto posameznika. Tak o zadostuje krstni list poročno dovoljenje, izkaznica kakega kluba, davčne listine, itd.

Potovanje v Kanado in nazaj je popolnoma svobodno in navzlic vojni so razmere v Kanadi iste kot prej. Cene niso narastle in Amerikanci se bodo celo prepričali, da bodo za nameriški dolar dobili več kot pa prej.

To je za kanadske in angleške vojaške kroge zelo razveseljiva novica kajti kot znano, je Ford rekel, da njegove tovarne v Združenih državah ne bodo izdelovale vojaških potrebščin za Anglijo.

Prizidek tovarne v Windsorju bo najmodernejšje opremljen. Naročeni so najboljši stroji, ki jih bodo operirali delavci, kateri so že dolgo let v Fordovi službi.

Značilne so naslednje Campbellove besede: "Naša družba se v polni meri zaveda svoje odgovornosti. Dokler ne bo Anglija zmagala ji bomo služili z vsemi našimi sredstvi, nešo izvežbanostjo in z vsem, kar bo zahtevala od nas."

Voditelj kanadskih fašistov pred sodiščem

Justični minister Ernest Lapointe je rekel:

"Adrien Arcard in njegovi tovariši so internirani, s tem pa še nikakor ni rečeno, da je njihova zadeva zaključena. Internirali smo jih zato, da jim preprečimo protidržavno delovanje, dočim bodo morali za svoje prejšnje delo še polagati račun."

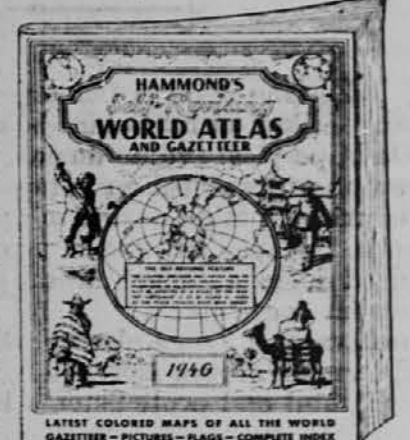
Arcard je bil voditelj takomenovane Unity stranke, čije cilj je bil prestrojiti kanadsko vlado po nacijskem vzorcu. Kanadska vlada ga je dolgo časa pustila na svobodi, ko pa je začel preveč rogoviti, je njega in njegove tovariše internirala.

Prvi dvojčici na Clipperju

Prvi dvojčici, ki sta se vozili s clipperjem preko Atlantika, sta jugoslovanskega rudu, Sestrici Tessa in Marina stari po devet mesecev. Spremljala ju je stara mati Mrs.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih dneh je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo namim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev
48 velikih strani;
32 barvanih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cell svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MEJE NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIE
PRIKLJUČITVE ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA
Cena 25 centov
Pošljite svoto v znakmah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskoještih se držav, kakor bodo premenjene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Milica Banac in teta Mrs. Junje J. Ivanović.
Clipper je pripeljal iz Lizbone 488 funtov pošte.

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finžgar)

Nove knjige slovenskih pisateljev

L. Mrzel: **BOG V TRBOVLJAH**
Zbirka pripovedk iz našega največjega premogovnega okrožja — Trbovelj. Knjiga obsega 120 strani, je trdo vezana ter vsebuje 20 originalnih lesorezov Maksima Sedeja.
Cena — \$2.—

ČRNA VOJNA (Spisal D. Ravljen)
Originalno delo enega mlajših slovenskih pisateljev, ki snov svetovne vojne vpo-vsem novi obliki spretno obdeluje. — Trdo vezano, 120 strani.
Cena — 75c

D. Ravljen:
ZGODBE BREZ GROZE
Knjiga vsebuje petnajst krajših povesti iz našega domačega življenja. — 125 strani, trdo vezano.
Cena — 75c

Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISH. CO.
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

SKRIVNOSTNI STUDENEC

Roman: Spisal P. Keller. — Poslovenil I. D.

14

Železno zdravje Colnarjevo je kljubovalo grozotnemu ča- su. Nikoli ni bil Colnar bolan, le bled je bil in zelo zhuškan. Da bi pa pisal svojim domov, ga niso mogli omehati. Če so mu ob priložnostih, za katere je bilo dano dovoljenje, za božič na primer poslali darov, so opazili na njem neko pritaženo veselje. Kadar pa je sedel pred jestvinami, ki so mu bili poslane od doma, ni mogel ničesar spraviti v grlo in je porazdal vse svojim soujetnikom. V tej tihi jetnišnici je bil on najtišji prebivalec. Če ga niso vprašali, ni nikoli izpregovoril besede. Pri vsakodnevnih izprehodih je imel oči uprte vedno v tla; nikoli se ni ozrl proti tistemu koščku modrega neba, ki je sijal tudi nad dvoriščem jetnišnice.

Gospod učitelj ni nehal s svojimi obiski; hodil je po naročila za ženo, ki jih je čakala, in za sina. Prej kdaj je vzel tudi pi-mo s seboj, toda Colnar jih ni hotel brati.

«Če bi prebrak, bi umrl,» je rekel nekoč. Če so ga vprašali, ali se kesa svojega dejanja, je molčal, nobena mišica v njegovem obrazu se ni zganila. Vesti iz doma ki mu jih je ustno sporočal ravnatelj, je poslušal molče; nihče ni mogel opaziti, če ga te stvari sploh zanimajo. Le ko mu je ravnatelj nekoč omenil, da so prišli za kmeta hudi časi, je vzdihnil. Tedaj je pač pomislil na svojo ženo. Ena sama novica pa ga je izbegala: ko mu je ravnatelj naznanil, da je sin Karel napravil zrelotno skušnjo z odliko, je zaihtel in je jokal skoraj dve uri. Ko je učitelj to povedal doma, je izpreletel svetel žarek gospe Ane upadlo lice; stisnila je roko sinu, ki je stal poleg nje, in je tiho in vsa srečna rekla:

«Še naju ljubi.»

«Pojdi in obiški gospoda graščaka.»

«Ne vem, mati matura vendar ni nič kaj posebnega. Na tvoje jih je vsako leto, ki jo napravijo.»

«Spodobi se,» je rekla mati. «Z nikomur drugim v vaši hiši nisi prijatelj, le z našim dobrim gospodom učiteljem in prav malo tudi z gospodom v gradu. Vselej mi je, kakor da bi prisijal solnčni žarek, v hišo, kadar stopi gospodična čez prag.»

«V teh osmih dneh, odkar sem doma, je še ni bilo. Ali še kaj pride po vodo k studencu?»

«Redkokdaj! Stara Golobovka jo vsak dan sama pride iskati. Drugi ljudje o mrliški vodi, kakor jo imenujejo, ne marajo ničesar slišati.»

Te besede je izgovorila mati z veliko nevoljo. Sin je pristvil:

«Saj jim ni nič treba hoditi ponjo. Za nas je še boljše tako. Nato se je pripravil za obisk na gradu. Več ko pol ure je stal pred malim zrcalom na steni. Laže si je skušal uravnati trikrat, kravato je zavezal šestkrat. Zelo tehtno je premišljeval, ali naj tisto malo puha pod nosom puhti, ali ne. Obiska pri gospodi vendar ne bomo delali, ne da bi se prej obrili. Toda brivne ni imel, k brivcu v vas pa mu je bilo preveč od rok. Zato se je odločil na pot kar s puhom pod nosom. To je bila težka pot. V primeri z njo matura ni bila nič. Učlo matematike se ne bil ustrašil. Njegov najboljši prijatelj se je jezil, da to «konjederstvo, matematika» še vedno ni odpravljeno. Trdil je, da je to pravzaprav zadeva ministrstva za ljudsko blaginjo. Ta pa da najbrž spi, kadar so tako važna vprašanja na dnevnem redu.

«Grad» ni bil kaj posebnega. Čedna, pa preprosta gosposka hiša sredi parka.

Graščak je bil moč petdesetih let, z rjavo brado. Človekoljubnost se mu je brala z obraza. Kajti «ni je pravičnosti na zemlji, po kateri bi postali obrazi to, kar so ljudje.»

Gospod je peljal Karla v svojo sobo.

Zelo sem vesel, da ste me obiskali, mladi prijatelj. Naš dobri gospod učitelj mi je pripovedoval, s kako lepim uspehom ste napravili maturo. V vseh predmetih ste bili ustnega vprašavanja oproščeni.»

«Saj to nič ni,» je rekel Karel. «Z menoj vred so bili oproščeni še trije drugi. V vseh gimnazijah je tako.»

«No, pa vendar! Ali kadite?»

«Tu in tam kakšno cigaro.»

«Kaj — cigaret ne?»

«Ne; imeli smo majhno dijaško zvezo in v tej zvezi je bilo prepovedano kaditi cigarete.»

«Zakaj?»

«Ker že vsak mlečnozobec kadí cigareto.»

«Imenitno! Kaj pa z alkoholom?»

«Pili smo le vino.»

«Gosposko! Ali ste veliko pili?»

«Vsako nedeljo kozarec.»

«No, to je zmerno. To je zelo čez mero zmerno! Ljubezni gostitelj je naročil vina in cigare. Medtem pa je prijazno potegnil Karla za kočine pod nosom.»

«No, saj vam že kar lepo poganja.»

Karel je zardel.

«Zalibog, nisem imel priložnosti, da bi se bil obril.»

«Nikar se ne brjete! Pogledajte mene, kakšno dolgo brado imam! Je sicer prek'eto nemoderna ta brada, toda pogledajte si le te opice, ki jih popravijo v brivnicah.»

Natočil je vina.

«Samorasel mora človek biti. Ta kmečka samoraslost mladi prijatelj, vam tudi na univerzi nikoli ne sme izginiti. Samoraslost je zdravje.»

In srčno se je zasmeljal.

Karel se je le nerad udal, da je prijel za kozarec. Nato sta si napila.

«Na vašo bodočnost!»

«Hvala, gospod graščak.»

«In sedaj, mladi prijatelj, naj vas vprašam, kaj boste študirali?»

«Oh, če bi bilo po mojem, bi pač rad študiral medicino, toda vem, da se bom morjal oprijeti poljedelstva.»

Gospod graščak se je nenadoma zelo zresnil.

«Karel,» je rekel, «ali vam smem tako reči?»

Karel je z vneto prikimal.

(Nadaljevanje prihodnjich.)

Napoleonov načrt proti Angliji

V času, ko se toliko govori o nemških pripravah za napad na Anglijo, je zanimivo poseči v dobo ob začetku preteklega stoletja, ko se je Napoleon bavil s sličnimi načerti. Ko mu je v maju 1803 Anglija napovedala vojno, je sklenil, da se pomeni z njo na njenih tleh. Parižani so se sicer iz tega načrta norčevali, toda on je mislil zares.

Pri Boulognu, Dunkerque in Ostendu je zbral 150,000 mož, 10,000 do 15,000 konj in 300 do 400 topov. V baraki pri Boulognu je preživljal čede dneve in noči ter proučeval načrte in nadziral dela. V vseh francoskih ladjedelnih gradilnih podjetjih, pripravljali so pristanišča ob Rokavskem prelivu zanje, proučevali vetrne in vreme, utrjevali obalo in vezhali mostova.

Potreboval je okrog 500 dvojarnikov, ki bi vsak med njimi sprejel lahko sto mož in bi bil oborožen s štirim težkimi topovi. 400 topniških čolnov za prevoz poljske artilerije, 300 po 20 m dolgih čolnov, ki bi sprejeli po 60 do 70 veslanja večih vojakov, skupaj torej najmanj 1200 ladij za prevoz 120,000 mož, a 30,000 do 40,000 mož bi prepeljali dve veliki brodovji iz Holandije in Britanije. Samo za konje je bilo treba 600 do 700 ladij, razen tega pa še druge ladje za material, živež in orožje.

Od oktobra do decembra je v Boulogne prispelo kakšnih 1000 ladij. Brodovju je poveljeval admiral Bruix, admiral Ganteaume in Latouche-Treville pa bi morala pripeljati svoji brodovji iz Toulona in Bresta. Na oni strani preliva se je Anglija pripravljala za spopad. Ob koncu avgusta je bilo vse pripravljeno. Tedaj pa je Latouche v Toulonu umrl in odpravo je bilo treba preložiti na zimo. Toulonsko brodovje naj bi tedaj odplulo proti Srednji in Južni Ameriki, da bi zvabilo angleško brodovje tja. Ganteaume bi izkrcal na Irskem 15,000 do 18,000 vojakov, nato bi odplul v ro-kavski preliv, da bi ščitil prevoz čet v Anglijo.

Zgodilo se pa ni. Napoleon je odpotoval iz Boulogna. V decembru se je dal v Parizu kronati za cesarja, potem je imel nekaj časa druge opravke.

V maju 1805, je bil pripravljen za nov načrt. Njegova brodovja bi se morala sestati ob Antilih, potem bi nenadno priplula v Rokavski preliv. Skupaj bi pomenilo te brodovje 50 do 60 linijskih ladij, močno pomorsko silo, kakršne dotlej še ni bilo videti. Korzičan je odredil, naj po vseh pristaniških razširijo vest o bližnjem odhodu tega brodovja v Indijo. Da bi zvižala še bolj upela, je odpotoval ob koncu maja še sam v Italijo kjer se je dal kronati z železno krono. V primeren trenutku bi se po bliskovito vrnil v Boulogne in bi otvoril napad na Albion.

Vse je šlo kakor po maslu — razen zadeve z brodovjem admiral Ganteauma, ki se ni moglo združiti z ostalimi brodovji, ker so ga Angleži blokirali v pristanišču v Brestu. Računali so, da bodo z viharji okrog enakonočja Angleže prepodili, toda zaman. Vreme je bilo tri mesece neprestano idealno lepo. Prodora skozi blokadno Ganteaume ni smel vte-gati, zato je Napoleon zapo-vedal poveljniku toulonskega in španskega brodovja Ville-neuvu, naj pride iz Amerike rešit Ganteauma. Toda mese-ci so potekali, Villeneuve ni bilo od nikoder. Medtem se je osnovala tretja koalicija proti Napoleonu. Višji kancelar Vambacieres in drugi so Korzičana pregovarjali, naj opusti svoje načrte z Anglijo in se ob-bavi rajši s spletkami te koa-licije, ki je ogražala Francijo. Napoleon ni hotel o tem sprva ničesar slišati. Z zagrizeno-stjo je pripravil ob prelivu svojo armado 100,000 pešcev, okrog 20,000 konjenikov in 13,000 topničarjev, da bi jo vr-gel na Anglijo. Dne 25. avgus-ta je prejel obvestilo, da je Villeneuveovo brodovje odplulo iz luke Ferrol. Takoj mu je sporočil:

«Neizgubljajte niti trenutka. Da krenete z mojimi zdru-ženimi brodovji v preliv. Ang-lija je naša! Pripravljani smo popolnoma, vse je vkreano. Ob-vladujte preliv samo za 24 ur in vse bo končano.»

Toda Villeneuve ni prispel. Medtem so nastali namreč mo-gočni vetrovi in ti so admiralu v zvezi z nekaterimi drugimi pomisleki pripravili do tega, da se je umaknil v Cadiz

Napoleon je besnel, potem se je nenadno pomiril in izdelal v nekoliko urah nov načrt: naj-mestu na Anglijo, je svoje voj-ske usmeril na celino, proti koaliciji. Niti tri mesece po-zneje je v Schoenbrunn zve-de-dal, da je Nelson pri Trafal-garju uničil francoško-špansko brodovje.

Tako so dogodki dali prav pariškim zasmehljivcem. Toda še na Sv. Heleni je Korzičan izjavil Las Casasu: «Angleži so se pred mojim načrtom tresli. Zato so mi pognali na vrač no-vo koalicijo, haš ko sem hotel zadati veliki udarec. Nikoli ni bila Anglija v večji nevarnosti. V London bi ne prišel kot osv-ojevalca, temveč kot osvobodil-telj, štiri dni bi bil rabil za to.»

Rojake prosimo, k o pošljo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziorama CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Veliki Atlas sveta

Vojujoči se narodi v Evropi vstvarjajo zgodovino. Svetovni in kom 60 dni po zaključku vojne in kom bode podpisane mirovne pogodbe. (Listek, ki je treba izpolniti in poslati naravnost na zalagalatelja, je v vsakem atlasu.) Ti dodatni zemljevidi vam bodo do zadnje natančno-sti izpolnili vaš svetovni zemljevid, ki bo natančno kazal Evropo pred vojno in po vojni v celih knjigi. Ta atlas velja samo \$2.75 za Združene države in \$3.— za Kanado. Ta veliki atlas dobite pri KNJI-GARNI "GLASA NARODA", 216 West 18th St., New York. Z vsakim naročilom priloži-knjigarna brezplačno 5 sloven-skih knjig, ki jih izberite iz seznam na zadnji strani lista.

Kratka Dnevna Zgodba

ANTN STRAŽAR:

Stric Rokuspokus Nadaljevanje

«Apna ti bom pa že dal, Primož, kar z menoj pojdi.»

«Ko je Maček odšel z apnom, gre pa Luka skrivaj za njim, priplazi se do okna iz veže in postuša:

«No, dedec, si dobil apno?»

«Dobil, Neža. Ta gromski Luka, nisem si mislil, da je tak kajon — njegovih drv se pa že več ne dotaknem, in se jih ne!»

«Luka se ni mogel več pre-magovati — moral je oditi, da se ni s smehom izdal.»

Ta Mačkova nesreča se je kmalu zvedela po vsej okolici. Mežnarjev Jureca iz Rahole je prišel k Mačku, ko je ravno peč popravljal. Čul je po naključju pogovor med možem in ženo.

«Še tisti predpust je Jureca — hodil je s harmoniko po ženita-vanjih — veselim vsakom za-godel se eno novo, ki jo je sam zložil. Pel je zraven:

«Tam na selu sta soseda dva oja, soseda dva;

Piškurjev Luka in pa Maček, hooladrija, hooladra.

Ker je letos huda zima stari Maček pa skor nikoli drv nima,

šel jih je k Luku krst, hooladrija, hooladra.

Luka pa je vse to ugle-dal in kaj vam on sedaj nar' di? V polena je dejal smodnika nesreča se Mačku zgodi velika, hooladrija, hooladra.

Smodnik je ena huda reč bi kmal' podri Mačku peč! hooladrija, hooladra!»

Samo zvezda juternica je bila še na nebu, ko je šal že naš Luka na cesti z naloženim vo-zom drv. Po stari vozarski na-vodi naredi z bičevnikom križ pred konjem, z besedami: Bog in svet! križ božji. hi-i-i! Ko-njiček potegne in Luka je bil zopet na poti v belo Ljubljano. Marjanca, njegova sestra, še vpije za njim:

«Srečno vozi. pa glej, da ne pozabiš prinesiti mazila za ko-lač pa preljike za piruhe!»

«Mazila ti bom že prinesel, preljike pa ni treba. Saj boš klala petelina, kar s krvjo na-maži jajca, pa bodo tudi rude-ča!»

Sestra je dobro poznala bra-tovo hudomušnost, zato reče:

«Daj Bog, da bi te že enkrat pamet našla!»

«Pa da bi tudi ti srečala, Marjanca! — Z Bogom, varuj dom!»

Petelini so peli po gredeh, ko je Luka vozil skozi Sv. Vid in Prevoje. Ker je cestar posul «veliko cesto», je konjiček težko vozil, vedno ga je Luka tako ravnal, da se je izogibal gramozu, pa na nekaterih me-stih se le ni dalo. Pod Krtin-skim hribom si našče tobak v svojem vičuku in sam med se-boj govori:

«Tukaj po tej samoti so prejšnje čase že mrsikoga na-padli; no, sedaj se ne pripeti tako lahko, to sodrjo so že do-bro iztrebili. Ali od Črnuč-semkaj po dobravi je pa še vedno precej nevarno. Šment ti, če bo skozi tako posuta ce-sta, pa me bo zvečer prav zares noč obšla. Hej, prameček, daj se, daj prestopiti hi-i-i!»

[Pri križu, stoječim ob mo-ravski cesti, ki se tukaj zveže z «veliko» ga sreča ženska, črna oblečena.

«Dobro jutro, mati, ali tet-ka, ali kaj ste že! Glejte, da mi sreče ne odnesete!»

«Bog da! dobro jutro! Jaz vam že ne odnesem sreče, če-ta. Tu pa prideta, kot bi iz tal zrasla, dva človeka, ne baš prikupljive zunanosti.

«Sedaj velja pogum in sreča junaška, pa pomagaj mi Bog!» zdihihe Luka.

«Dober večer, očka! Ali se lahko peljeva pri vas?»

«Če sta zelo trudna, le sedi-ta!»

«Neznanca poskačeta na voz k Luku.

«Ste bili v Ljubljani?»

«Da, v Ljubljano vozim dr-va, da vjamem kak denar za sol in davke.»

«Pa ste pozni, očka. Tukaj se je nevarno voziti.»

«Kaj bo nevarno, saj sem v božjem varstvu — brez božje volje še človeku las ne pade z glave.»

Malo časa se vozijo molče, nato pa začne drugi:

«Kam pa denar spravljate?»

Luka je bil sedaj na jasnem.

«Kam denar devam? Vesta, jaz sem prekanjen človek, denar devam spodaj v «pričo» pod voz, v tisto vrečo, ki imam v njej krmo za konja,»

Vsi molče.

Kar naenkrat pa skočita ne-znanca z voza, eden pograbi vrečo in izgnete na desno v go-šavci.

Luka pa zdaj udari po ko-nju, šlo je po bliskovo proti Trzinu. — Zdelo se mu je, kot bi ga kdo izpuštil iz ječe. Re-šen je bil za enkrat, hvala Bo-gu!

Druga ne-zgoda se mu na tej vožnji do doma ni več prigo-dila; okoli enajstih ponoči je bil že doma. To ga je posluš-a Marjanca, ko ji je pripove-do-val, kako je potegnil lopova za nos, da sta pograbila za Lu-kovo vrečo, njega pa pustila, da jima je lahko ušel.

Črtico o našem Luku zaklju-čujem. Starost je potlačila na-šega starega, sedaj mu je bilo na pozna leta žal, da si ni po-iskal ženice. Tujim ljudem bo moral pušiti svojo kmetijo; rod njegov bo izumrl z njim.

Marjanca v oporo pri delu je dobil Jazbečovo Mico, ki je imela sinčka Francelja. Ker je bila Jazbečova Mica prid-na, je pri brdskem notarju za-pisal svojo kmetijo po smrti — njenemu sinu.

Koščena znanka smrt se je 2-krat oglasila oglasila pri Piš-kurju, pobrala je Luko in nje-govo sestro.

Tudi Mačkov oče in Mačko-va mati sta sledila Luku — so-sedje so si bili tukaj na tem svetu, skupaj so želeli ostati tu-ri na onem.

In danes! Ni ne stare Mač-bove, pa tudi ne Piškurjeve hi-še. Na mestu, kjer je bilo Mač-kovo domovje, stoji danes lepa vila, last gospoda notarja Ra-hneča. Piškurjevina je ostala podrti, tudi last brdskega no-tarja, Sinček Francelj, ki je dobil Piškurjevo kmetijo, je odšel v Ameriko.

Tako je na svetu, živimo v večnih spremembah.

GLAS NARODA pošiljamo v staro do-movino. Kdor ga ho-če naročiti za svoje sorodnike ali prijate-lje, to lahko stori. — Naročnina za sta-ri kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.